

SADRŽAJ

POGLAVLJE 1

BAKTERIJSKE INFEKCIJE

Opšte karakteristike i podjela bakterija na koži	19
Stalne / rezidentne bakterije	19
Tranzitorna / povremena bakterijska flora	19
Pioderme	19
Epidermalne pioderme	20
Impetigo	20
Impetigo vesiculosa	20
Impetigo bullous	20
Bulla rodens i repens	20
Angulus infectiosus oris	21
Staphylococcosis bullosa neonatorum et lactentium	21
Dermatitis exfoliativa neonatorum	22
Ostiofolliculitis	22
Folliculitis	22
Rijetki oblici hroničnog folikulitisa	23
Folliculitis decalvans capillitii	23
Folliculitis scleroticans nuchae	23
Perifolliculitis capititis abscedens et suffodiens	23
Furunculus	23
Carbunculus	23
Bakterijske infekcije posebnog toka	24
Erysipelas	24
Cellulitis	24
Phlegmona	25
Ecchyma	25
Fasciitis necroticans	25
Corynebacterium infekcije	26
Erythrasma	26
Pitted keratolysis	26
Trichomycosis axilaris	26
Hronične pioderme	26
Pioderma vegetans	26
Pyodermidi	27
Tuberculosis cutis	27
Tuberculosis cutis primaria	27
Tuberculosis cutis verrucosa	27
Lupus vulgaris / Tuberculosis cutis luposa	27
Tuberculosis cutis orbitalis	28
Tuberculosis cutis colliquativa / Scrofuloderma	28
Tuberculosis cutis milliaria	28
Tuberkulidi	28

Tuberculosis cutis papulonecrotica	28
Tuberculosis cutis indurativa / Erythema induratum Bazin	28
Tuberculosis cutis lichenoides	28
Lyme boreliosis	29
 POGLAVLJE 2	
VIRUSNE INFKECIJE	
Verrucae/bradavice	30
Verrucae vulgares	30
Verrucae plantares	30
Verrucae filiformes	30
Verrucae planae	30
Verrucae anogenitales	31
Epidermodyplasia veruciformis	31
Molluscum contagiosum	32
Virusne infekcije posebnog toka	33
Ecthyma contagiosum / Orf	33
Noduli mulgentium	33
Bolest šaka, stopala i usta	33
Erythema infectiosum.....	33
Exanthema subitum	34
Herpes simplex	34
Primarna HSV infekcija	34
Gingivostomatitis herpetica	34
Herpes genitalis	34
Herpes simplex neonatorum.....	35
Sekundarna / recidivantna HSV infekcija	35
Herpes simpex labialis	35
Herpes simplex nasalis.....	35
Herpes simpex genitalis	35
Herpes simplex cornealis	35
Eczema herpeticum	36
Herpes zoster	36
Posebni oblici herpes zoster	37
Herpes zoster ophtalmicus	37
Syndroma Ramsay–Hunt	37
Herpes zoster disseminatus.....	37
Zoster sine herpete	37
Herpes zoster recurens.....	37
Sindrom stečene imunodeficijencije	38
Kožne promjene kod HIV infekcije	39

POGLAVLJE 3 GLJIVIČNE INFEKCIJE

Dermatofitije	41
Tinea capitis	41
Tinea superficialis capillitii.....	41
Tinea profunda capillitii / Kerion celsi	41
Tinea favosa / Favus	42
Sycosis barbae parasitaria	42
Tinea faciei	42
Tinea corporis.....	42
Tinea pedis	43
Tinea manus	43
Tinea inguinalis / cruris	43
Tinea unguium	43
Tinea incognito	44
Dermatofitidi / ID reactio	44
Candidiasis/Candidosis	45
Candidosis intertriginosa	45
Candidosis oralis	45
Candidosis unguium	45
Candidiasis genitalis	45
Kandidamikidi / ID reactio	45
Candidosis mycocutanea chronica.....	46
Candidosis systemica.....	46
Malasezija infekcije	46
Pityriasis versicolor	46
Malassezia folliculitis	47
Dermatomikoze izazvane plijesnima	47

POGLAVLJE 4 PARAZITARNE BOLESTI

Scabies	48
Komplikacije skabijesa:	48
Scabies crustosa / norvegica	49
Pediculosis/Vašljivost.....	50
Pediculosis capitis	50
Pediculosis corporis	50
Pediculosis / Phthirius pubis.....	50
Demodicosis	51

POGLAVLJE 5 TROPSKE ZARAZNE BOLESTI

Lepra	52
Lepra tuberculoides	52
Lepra lepromatosa.....	52
Granična engl. <i>borderline</i> lepra	52
Neodređena lepra	52
Larva migrans cutanea	53
Leischmaniasis cutis	53

POGLAVLJE 6 OŠTEĆENJA KOŽE FIZIČKIM I HEMIJSKIM FAKTORIMA

Mehanička oštećenja kože.....	54
Callus	54
Clavus	54
Decubitus	54
Hemijska oštećenja kože	56
Corrosiones	56
Toplotna oštećenja kože	56
Erythema ab igne	56
Perniones/promrzline.....	56
Congelationes	56

POGLAVLJE 7 OŠTEĆENJA KOŽE ULTRAVIOLETNIM I JONIZUJUĆIM ZRACIMA

Oštećenja kože izazvana ultravioletnim zracima	57
Akutno oštećenje kože	57
Dermatitis / Erythema solaris	57
Hronično oštećenje kože	57
Starenje kože	57
Intrinzično starenje kože	57
Ekstrinzično starenje kože	58
Elastosis actinica / solaris	58
Syndroma Favre-Racouchot / solarni komedoni.....	59

Fotodermatoze.....	59
Fototoksične dermatoze	59
Berloque dermatitis.....	60
Phytophotodermatitis / Dermatitis pratensis	60
Fotoalergijske dermatoze	60
Polimorfna svetlosna erupcija / Prurigo aestivalis	61
Dermatitis actinica chronica / Reticuloid actinica	61
Urticaria solaris.....	62
Hydroa vacciniforme.....	62
Prurigo actinica	62

Metaboličke i nasljedne fotodermatoze	62
Pellagra	62
Xeroderma pigmentosum.....	63
Porfirije	63

Bolesti koje se pogoršavaju prilikom izlaganja suncu	63
Oštećenja kože jonizujućim zračenjem	63
Radiodermatitis acuta	63
Radiodermatitis chronica	63

POGLAVLJE 8 ALERGIJSKE BOLESTI

Osnovni pojmovi u alergologiji	64
Alergija	64
Alergeni	64
Atopija	64
Urticaria.....	64
Imunološka / alergijska urticarija	64
Neimunološka / nealergijska urticarija	65
Akutna urticarija.....	65
Hronična urticarija	65
Inducibilne / fizikalne urticarije	65
Dermografizam	65
Urticaria e pressione	65
Urticaria cholinergica.....	66
Urticaria e frigore.....	66
Urticaria e calore	66
Urticaria solaris	66
Urticaria aquagenica.....	66
Urticaria e contactu	66
Angioedem.....	67
Akutni alergijski angioedem	67
Nealergijski angioedem.....	67
Idiopatski / hronični angioedem	67
Hereditarni angioedem	68
Anafilaktički šok / Anaphylaxis	68
Reactio allergica post morsum insecti	69
Urticaria papulosa	69
Neželjene reakcije na lijekove	70
Exanthema / Morbilliformna reakcija na lijek	70
Erythema fixum	71
Hipersenzitivni sindrom na lijek	72
Akutna generalizovana egzantemska pustuloza.....	73
Stevens Johnson sindrom / Toksična epidermalna nekroliza	74

POGLAVLJE 9 DERMATITISI/EKCEMI

Dermatitis / Eczema e contactu allergica	76
Dermatitis e contactu irritativa.....	77
Dermatitis / Eczema atopica.....	78
Dermatitis / Eczema seborrhoica.....	82
Dermatitis / Eczema hypostatica.....	83
Dermatitis nummularis / Eczema nummulare	83
Dermatitis / Eczema dyshidroticum	84
Dermatitis / Eczema asteatoticum	84

POGLAVLJE 10 ERITEMOSKVAMOZNE DERMATOZE

Psorijaza	85
Psoriasis vulgaris	86
Psoriasis intertriginosa / inversa	87
Psoriasis guttata / eruptiva	87
Psoriasis erythrodermica	88
Psoriasis pustulosa	88
Psorijaza noktiju.....	89
Parapsoriasis	91
Parapsoriasis in placibus.....	91
Parapsorijaza malih plakova	91
Parapsorijaza velikih plakova	92
Pityriasis lichenoides	93
Pityriasis lichenoides et varioliformis acuta	93
Pityriasis lichenoides chronica	94
Pityriasis rubra pilaris	95
Pityriasis rosea.....	96
Syndroma Reiter	96
Eritrodermija	97

POGLAVLJE 11 PAPULOSKVAMOZNE I PRURIGINOZNE DERMATOZE

Grupa lihena	98
Lichen planus	98
Lichen sclerosus	99
Lichen nitidus	99
Lichen simplex chronicus.....	99
Lichen striatus	99
Grupa pruriga	100
Prurigo simplex acuta infantum	100
Prurigo simplex / Hebra.....	100
Prurigo nodularis / Hyde	100

POGLAVLJE 12 AUTOIMUNA BULOZNA OBOLJENJA

Grupa pemfigusa	101
Pemphigus vulgaris	101
Pemphigus vegetans.....	102
Pemphigus herpetiformis.....	102
Pemphigus neonatorum	102
Pemphigus paraneoplasticus	102
Pemphigus foliaceus	102
Pemphigus foliaceus endemicus.....	102
Pemphigus erythematosus	103
IgA pemphigus foliaceus.....	103
Pemfigus pokrenut lijekovima.....	104

Grupa pemfigoidea.....	104	Raynaudov fenomen	118
Pemphigoid bullosus	104	Arteriosclerosis obliterans	119
Pemphigoid gestationis.....	104	Trombangiitis obliterans / Morbus Buerger.....	119
Pemphigoid cicatricialis.....	105		
Dermatitis herpetiformis / Morbus Duhring.....	105		
Bulozna IgA linearna dermatозa	106		
Epidermolysis bulosa acquisita	106		
POGLAVLJE 13			
BOLESTI VEZIVNOG TKIVA			
Autoimune bolesti vezivnog tkiva	107		
Scleroderma.....	107		
Scleroderma localisata / Morphea.....	107	Vasculitis hypersensitiva / allergica	124
Cirkumskriptna plak morfea	107	Purpura Henoch-Schönlein.....	125
Linearna morfea	107	Urtikarijski vaskulitis	125
Generalizovana morfea	107	Akutni hemoragijski edem djece	125
Mješovita morfea	107	Erythema elevatum diutinum	125
Scleroderma systemica	108	Vaskulits izazvan vježbanjem	125
Lupus erythematosus	109	Eozinofilni vaskulitis	126
Lupus erythematosus cutaneous	110	Maligna atrofična papuloza / Degos.....	126
Subakutni kutani eritemski lupus	110	Livedoid vaskulopatiјa	126
Neonatalni eritemski lupus	110	ANCA udruženi vaskulitisi	126
Tumidni eritemski lupus.....	110	Mikroskopski polingitis.....	126
Hronični kutani eritemski lupus	110	Syndroma Churg-Strauss	126
Diskoidni eritemski lupus.....	110	Granulomatoza sa poliangitisom	127
Hipertrofični eritemski lupus	111		
Mukozni eritemski lupus	111		
<i>Chilblain</i> lupus	111		
Lupus profundus / panniculitis	111		
Lupus erythematosus systemicus	112		
Dermatomyosistis	114		
Miješana bolest vezivnog tkiva /			
Syndroma Sharp	115	Vaskulitisi srednje velikih krvnih sudova	127
Syndroma Sjögren	115	Polyarteritis nodosa.....	127
Nasljedne bolesti vezivog tkiva	116	Morbus Kawasaki	127
Cutis laxa / Elasolysis	116	Nodularni vaskulitis	127
Progeria	116		
Syndroma Ehlers-Danlos	116	Vaskulitisi velikih krvnih sudova	127
Syndroma Marfan	116	Temporalni / gigantocelularni arteritis	127
		Takayasu arteritis.....	127
POGLAVLJE 14			
VASKULARNE BOLESTI			
Bolesti sitnih krvnih sudova	117	Kapilaritisi / Purpura pigmentosa	129
Telangiectasiae.....	117	Purpura pigmentosa progressiva /	
Venectasiae	117	Morbus Shambberg	129
Erythromelalgia	117	Eczematoid like purpura /	
Acrocyanosis	118	Doucas-Kapetanais	129
Livedo reticularis	118	Dermatosis pigmentata purpurica	
Bolesti arterija	118	lichenoides / Purpura Gougerot-Blum	129
		Purpura annularis telangiectoides /	
		Purpura Majocci	129
		Lichen aureus	129
		Kapilaritis izazvan vježbanjem	129
POGLAVLJE 15			
REAKTIVNI ERITEMI			
Erythema multiforme	133		
Erythema nodosum	134		

Erythema annulare	135	Difuzne keratoze / Grupa ihtioza	150																																																																																																		
Erythema annulare rheumaticum	135	Ichthyosis vulgaris.....	150																																																																																																		
POGLAVLJE 16																																																																																																					
NEUTROFILNE DERMATOZE																																																																																																					
Syndroma Sweet	136	Recesivna X-vezana ihtioza	150																																																																																																		
Morbus Behçet	136	Autozomno-recesivna kongenitalna ihtioza	151																																																																																																		
Pyoderma gangrenosum	137	Ichthyosis kerathinopathica	151																																																																																																		
POGLAVLJE 17																																																																																																					
GRANULOMATOZNA OBOLJENJA																																																																																																					
Granuloma annulare	138	Syndroma Netherton	151																																																																																																		
Sarcoidosis	139	Stečene ihtioze.....	151																																																																																																		
Necrobiosis lipoidica	140	Palmoplantarne keratoze / keratodermije	152																																																																																																		
Noduli rheumatici	141	Keratodermia palmoplantaris diffusa	152																																																																																																		
Granuloma faciale eosinophilicum	141	Keratodermia palmoplantaris focalis	152																																																																																																		
Keratodermia palmoplantaris punctata	152	Keratodermia palmoplantaris punctata.....	152																																																																																																		
POGLAVLJE 18																																																																																																					
POREMEĆAJI PIGMENTACIJE																																																																																																					
Hiperpigmentacije	142	Folikularne keratoze		153																																																																																																	
Ephelides.....	142	Morbus Darier / Dyskeratosis follicularis	153																																																																																																		
Melasma/Chloasma	142	Pemphigus chronicus benignus familiaris /																																																																																																			
Lentigines/Lentigo	142	Morbus Hailey-Hailey	153																																																																																																		
Lentigo simplex	142	Epydermolysis bullosa hereditaria	154																																																																																																		
Lentigo solaris / senilis.....	142	Epidermolysis bullosa hereditaria simplex	154																																																																																																		
Lentigo reticularis	143	Epidermolysis bullosa hereditaria letalis	154																																																																																																		
Sindromi vezani za lentiginozu	143	Epidermolysis bullosa hereditaria																																																																																																			
Incontinentia pigmenti	143	dystrophica	154																																																																																																		
Ostale hiperpigmentacije.....	144	Neurofibromatosis / Morbus von																																																																																																			
Melanodermatitis / melanodermitis toxica	144	Recklinghausen.....	156																																																																																																		
Acanthosis nigricans	144	Sclerosis tuberosa /																																																																																																			
Leukodermije	145	Morbus Bourneville-Pringle	158																																																																																																		
Nasljedni gubitak pigmenta	145	POGLAVLJE 20																																																																																																			
Albinismus	145	BOLESTI LOJNIH I ZNOJNIH ŽLIJEZDA																																																																																																			
Piebaldismus	145	Syndroma Waardenburg	145	Bolesti lojnih žlijezda	159	Phenylketonuria	145	Acne	159	Stečeni gubitak pigmenta	146	Acne vulgaris.....	159	Vitiligo	146	Ostali oblici akni	160	Ostale leukodermije	147	Acne neonatorum.....	160	Dishromije	148	Acne infantum	160	Endogene dishromije.....	148	Acne excoriae	160	Egzogene dishromije	148	Acne fulminans.....	160	Poikilodermia	149	Acne adulorum	160	Poikilodermia Civatte	149	Acne hormonales	161	POGLAVLJE 19				GENODERMATOZE				Keratoze	150	Akneiformna erupcija	162			Akneiformna erupcija izazvana				lijekovima	162			Profesionalne akne	163			Hemijske akne	163			Mehaničke akne.....	163			Rosacea.....	163			Dermatitis periorificialis.....	164			Bolesti žlijezda znojnica / Hydrosis	165			Bolesti apokrinih znojnih žlijezda	165			Bromhydrosis.....	165			Hromhydrosis	165			Hidradenitis suppurativa / Acne inversa.....	165
Syndroma Waardenburg	145	Bolesti lojnih žlijezda	159																																																																																																		
Phenylketonuria	145	Acne	159																																																																																																		
Stečeni gubitak pigmenta	146	Acne vulgaris.....	159																																																																																																		
Vitiligo	146	Ostali oblici akni	160																																																																																																		
Ostale leukodermije	147	Acne neonatorum.....	160																																																																																																		
Dishromije	148	Acne infantum	160																																																																																																		
Endogene dishromije.....	148	Acne excoriae	160																																																																																																		
Egzogene dishromije	148	Acne fulminans.....	160																																																																																																		
Poikilodermia	149	Acne adulorum	160																																																																																																		
Poikilodermia Civatte	149	Acne hormonales	161																																																																																																		
POGLAVLJE 19																																																																																																					
GENODERMATOZE																																																																																																					
Keratoze	150	Akneiformna erupcija	162																																																																																																		
		Akneiformna erupcija izazvana																																																																																																			
		lijekovima	162																																																																																																		
		Profesionalne akne	163																																																																																																		
		Hemijske akne	163																																																																																																		
		Mehaničke akne.....	163																																																																																																		
		Rosacea.....	163																																																																																																		
		Dermatitis periorificialis.....	164																																																																																																		
		Bolesti žlijezda znojnica / Hydrosis	165																																																																																																		
		Bolesti apokrinih znojnih žlijezda	165																																																																																																		
		Bromhydrosis.....	165																																																																																																		
		Hromhydrosis	165																																																																																																		
		Hidradenitis suppurativa / Acne inversa.....	165																																																																																																		

Morbus Fox-Fordyce	166
Bolesti ekrinih znojnih žljezda	167
Hiperhydrosis	167
Hipohydrosis.....	167
Anhydrosis	167
Miliaria	167
POGLAVLJE 21	
BOLESTI DLAKE	
Anomalije stabljike dlake	168
Trichorexis nodosa	168
Trichorrhesis invaginata	168
Moniletrix	168
Pili torti	168
Trichothiodystrophy	168
Sindrom labavog anagena	168
Pili annulati	168
Pili bifurcati	168
Vunena kosa	168
Pili multigemini	168
Gubitak dlake	169
Alopecia areata	169
Alopecia androgenetica	170
Effluvium	171
Telogeni efluvijum	171
Anageni efluvijum	172
Alopecia e tractione.....	172
Trichotillomania	172
Alopecia cicatricialis	172
Lichen planopilaris.....	173
Pseudopelade Brocq	173
Prekomjerni rast dlake	174
Hypertrichosis	174
Hypertrichosis congenitalis lanuginosa	174
Hypertrichosis acquisita	174
Hirsutismus.....	174
POGLAVLJE 22	
BOLESTI NOKTIJU /ONYCHOSIS	
Naslijedne promjene noktiju	175
Anonychia	175
Micronychia	175
Pachyonychia congenita	175
Nokat-čašica (engl. <i>Nail-patella</i>) sindrom	175
Reketasti nokti (engl. „ <i>Racket nail</i> “).....	175
Promjene na noktima kod Incontinetia pigmenti	175
Promjene na noktima kod Morbus Darier....	175
Stečene promjene noktiju	175
Oštećenja nokatne ploče i okoline nokta	175
Onychophagia	175
Acroosteolysis	175
Haemorrhagia subungualis	175
Unguis incarnatus / Onychocryptosis.....	176
Paronychia	176
Promjene boje nokata	176
Melanonychia	176
Leukonychia	177
Žuta prebojenost nokata	177
Zelenkastocrna prebojenost nokata	178
Erythronychia	178
Crvenkastosmeđa boja nokata	178
Plavičasta boja nokata.....	178
Onychodystrophia	178
Transverzalna izbrazdanost	178
Longitudinalna izbrazdanost	178
Onychorrhesis	179
Onychia punctata	179
Onycholysis	179
Koilonychia	179
Onyhogryphosis	179
Onychodystrophia mediana canaliformis ...	179
Onychoschysis	180
Trachyonychia	180
Tumori noktiju.....	180
Promjene na noktima kod kožnih bolesti.....	180
POGLAVLJE 23	
BOLESTI USNE ŠUPLJINE	
Bolesti usana	181
Heterotopia glandularum sebacearum / Morbus Fordyce	181
Cheilitis exfoliativa	181
Cheilitis actinica	181
Cheilitis glandularis.....	181
Cheilitis granulomatosa.....	181
Bolesti jezika	182
Macroglossia	182
Lingua plicata	182
Glositis mediana rhombica	182
Lingua geographica	182
Lingua vilosa nigra	182
Oralna dlačna leukoplakija	182
Glositis atrophica.....	182
Bolesti sluznice usne šupljine	183
Aphte	183
Gingivitis i periodontitis	183
POGLAVLJE 24	
BOLESTI VANJSKIH POLNIH ORGANA	
Bolesti vanjskih muških polnih organa.....	184

Balanopothitis	184	Generalizovane mucinoze	192
Balanoposthitis simplex	184	Scleroedema	192
Balanoposthitis candidamycetica	184	Myxoedema diffusa	192
Balanopothitis circumscripta		Myxeodema praetibiale	192
plasmocellularis / Zoon	184	Lichen myxoedematosus /	
Ostali uzroci balanopostitisa	184	Mucinosis papulosa.....	192
Phimosis.....	184	Mucinosis erythematosa reticularis.....	192
Paraphimosis	185	Lokalizovane mucinoze	192
Bolesti vanjskih ženskih polnih organa	185	Mucinosis cutaneus focalis.....	192
Vulvovaginitis.....	185	Mucinosis follicularis / Alopecia mucinosa .	192
POGLAVLJE 25		Mucinosis papularis acralis perstans.....	193
BOLESTI POTKOŽNOG MASNOG TKIVA			
Panniculitis	186	Amyloidosis	193
Panikulitisi novorođenčadi.....	186	Primarna amiloidoza.....	193
Adiponecrosis subcutanea neonatorum	186	Primarna sistemska amiloidoza	193
Sclerema neonatorum.....	186	Primarna lokalizovana amiloidoza	193
Panikultisi izazvani fizikalnim faktorima.....	186	Sekundarna sistemska amiloidoza	194
Traumatski panikulitis	186	Nasljedna amiloidoza.....	194
Faktičijski panikulitis	186		
Panikulitis izazvan hladnoćom (engl. <i>Cold panniculitis</i>)	187		
Panikulitisi vezani za druga oboljenja	187	Poremećaji metabolizma metala cinka, željeza, bakra.....	194
Panikulitis kod oboljenja pankreasa	187	Acrodermatitis enteropatica.....	194
Panikulitis vezan za deficit alfa-1 antitripsina.....	187	Haemochromatosis	195
Infektivni panikulitis	187	Menkesova bolest	195
Lipodistrofija	187		
Nasljedna lipodistrofija	187	Hyalinosis cutis et mucosae / Lipoidna proteinoza	196
Stečena lipodistrofija	188		
Ostali uzroci lipodistrofije	188	Poremećaj metabolizma porfirina / Porphyriae.....	196
Lipedem	188	Porphyria erythropoetica congenita	197
POGLAVLJE 26		Protoporphyrinia erythropoetica	197
KOŽNE PROMJENE KOD POREMEĆAJA METABOLIZMA		Porphyria cutanea tarda	197
Poremećaj metabolizma lipida.....	189		
Xanthomatosis	189	Poremećaj metabolizma vitamina	198
Bolesti sa sistemskim odlaganjem lipida.....	189	Vitamin A / Retinol	198
Morbus Niemann-Pick	189	Primjena vitamin A u dermatologiji	199
Morbus Gaucher	190	Vitamin B1 / Tiamin	199
Angiokeratoma corporis diffusum /		Vitamin B2 / Riboflavin.....	199
Morbus Fabry	190	Vitamin B3	199
Poremećaj metabolizma aminokiselina i purina	190	Primjena nikotinamida u dermatologiji	200
Morbus Hartnup	190	Vitamin B5 / Pantotenska kiselina	200
Alkaptonuria/Ochronosis	190	Lokalna primjena dekspantenola	201
Phenylketonuria	191	Vitamin B7 / Biotin.....	201
Arthritits urica / giht	191	Vitamin B9 / Folna kiselina	202
Mucinoze	191	Vitamin B12 / Cijanokobalamin.....	202
		Vitamin C	202
		Topikalni vitamin C u dermatologiji	203
		Vitamin D	203
		Vitamin D i sunčanje	204
		Suplementacija vitaminom D.....	204
		Vitamin E	205
		Primjena vitamina E u dermatologiji.....	205
		Vitamin K	206
		Topikalni Vitamin K u dermatologiji	206

POGLAVLJE 27 KOŽNE PROMJENE U TRUDNOĆI

Dermatoze specifične za trudnoću	207
Eruptio atopica gravidarum	207
Polimorfna erupcija u trudnoći	207
Pemphigoid / Herpes gestationis.....	208
Cholestasis intrahepatica gravidarum	208

POGLAVLJE 28 PSIHODERMATOZE

Psihofiziološki / psihosomatski poremećaji	209
Primarno psihijatrijski poremećaji	209
Dermatitis artefacta	209
Excoriations neurotica	210
Trichotillomania	210
Pruritus psychogenes	211
Delusiones	211
Dysmorphophobia	211
Poremećaji kod fobičnih stanja	212
Sekundarno psihijatrijski poremećaji.....	212

POGLAVLJE 29 PARANEOPLASTIČNE DERMATOZE

Obligatno paraneoplastične dermatoze	213
<i>Erythema necrolyticum migrans .....</i>	213
<i>Erythema gyratum repens .....</i>	213
<i>Acrokeratosis neoplastica /</i>	
<i>Syndroma Basex .....</i>	213
<i>Acanthosis nigricans maligna .....</i>	213
<i>Hypertichosis lanuginosa acquisita.....</i>	213
<i>Morbus Paget .....</i>	214
<i>Morbus Paget extramamaris .....</i>	214
<i>Karcinoidni sindrom .....</i>	214
<i>Pemphigus paraneoplasticus.....</i>	214
Fakultativno paraneoplastične dermatoze	214

POGLAVLJE 30 CISTE I PSEUDOCISTE

Cystis epidermalis	215
Atheroma	215
Steatocystoma	215
Cystis pilaris eruptiva	216
Cystis dermoides	216
Oralna mukozna cista / mukokela.....	216
Digitalna mukoza cista	216
Ganglion.....	216
Milium/Milia.....	216
Komedo ciste	217

POGLAVLJE 31 BENIGNI TUMORI KOŽE

Benigni tumori epidermisa	218
Keratosis seborrhoica	218
Naevus verrucosus	219
Akantom svijetlih ćelija	219
Benigni tumori adneksa kože	220
Trichoepitelioma	220
Pylomatricoma	220
Hyperplasio glandularum sebacearum	220
Naevus sebaceus	220
Naevus comedonicus.....	221
Syringoma	221
Cylindroma	221
Benigni tumori vezivnog tkiva	222
Fibroma mole.....	222
Dermatofibroma	222
Keloid	223
Angiofibroma	224
Synovioma.....	224
Benigni tumori mišićnog, nervnog, masnog i hrskavičnog tkiva	224
Leiomyoma	224
Neurofibroma	224
Lipoma	225
<i>Lipomatosis simmetrica benigna /</i>	
<i>Morbus Madelung / Lipomatosis</i>	
<i>Launois–Bensaude .....</i>	225
<i>Chondodermatitis nodularis helicis .....</i>	225
Benigni vaskularni tumorи	226
Kapilarne vaskularne malformacije	226
<i>Naevus simplex .....</i>	226
<i>Naevus flammeus .....</i>	226
<i>Syndroma Sturge-Weberov .....</i>	226
<i>Syndroma Klippel-Trénaunay .....</i>	226
<i>Syndroma Proteus .....</i>	226
Angiomi/hemangiomi.....	227
<i>Haemangioma infantum .....</i>	227
<i>Vensko jezero .....</i>	228
<i>Granuloma pyogenicum .....</i>	229
<i>Angiokeratoma .....</i>	229
<i>Sporadični angiokeratom .....</i>	229
<i>Angiokeratoma Mibelli .....</i>	229
<i>Angiokeratoma Fordyce .....</i>	229
<i>Angiokeratoma circumscriptum .....</i>	230
<i>Angiokeratoma corporis diffusum /</i>	
<i>Morbus Fabry .....</i>	230
<i>Lymphangioma .....</i>	230
<i>Lymphangioma superficiale .....</i>	230

Lymphangioma profundum / cavernosum	230	Carcinoma basocellulare pigmentosum	243
POGLAVLJE 32		Carcinoma basocelulare infiltrativa.....	243
MELANOCITNI NEVUSI		Carcinoma basocelulare morfeiformis	243
Kongenitalni melanocitni nevusi	231	Carcinoma basocelulare superficialis	243
Specifični kongenitalni nevusi	233	Carcinoma basosquamocellulare.....	243
Makule boje bijele kafe	233	Komplikacije bazocelularnog karcinoma	243
Naevus spilus	233	Carcinoma basocelulare recurrens	243
Melanosis naeviformis	233	Carcinoma basocelulare gigantea.....	244
Macula mongolica	233	Carcinoma basocellulare metastatica.....	244
Naevus Ota / fuscocoeruleus ophtalmomaxillaris	234	Sindroma Gorlin-Goltz	245
Naevus Ita / fuscocoeruleus deltoacromialis	234	Carcinoma squamocellulare	246
Stečeni melanocitni nevusi	234	Morbus Bowen.....	248
Tipični / obični melanocitni nevusi	234	Melanoma cutis	248
Posebni oblici stečenih melanocitnih nevusa	235	Superficialno šireći melanom	249
Naevus coeruleus / plavi nevus	235	Nodularni melanom	250
Naevus Sutton / Halo nevus	235	Lentigo maligna melanom.....	250
Spitz naevus	235	Akralni lentiginozni melanom	251
Naevus Meyerson	235	Lentiginozni melanom sluznica	251
Naevus reccurens	236	Ostali rjeđi oblici melanoma	251
Naevus agminatus	236	Amelanotični melanom	251
Akralni nevusi	236	Dezmoplastični-neurotopni melanom.....	252
Naevus unguium	236	Polipoidni melanom	252
Atipični / displastični melanocitni nevusi	236	Verukozni melanom	252
Sindrom displastičnog nevusa	236	Nevoidni melanom	252
POGLAVLJE 33		Spitzoidni melanom.....	252
PREKANCEROZE		Metastaze melanoma	252
Keratoze	238	TNM klasifikacija i stadijumi	
Keratosis actinica / solaris	238	melanoma	255
Radijacione keratoze	239	Praćenje bolesnika sa melanomom	257
Katranske keratoze	239	Prevencija melanoma	258
Arsenske keratoze	239		
Cornu cutaneum	239		
Leukoplakia	240		
Leukoplakia verrucosa proliferativa / Papillomatosis oralis florida	240		
Keratoacanthoma	240		
Specijalne, rijetke forme keratoakantoma....	241		
POGLAVLJE 34			
MALIGNI TUMORI KOŽE			
Carcinoma basocellulare	242		
Rjeđi klinički oblici bazocelularnog karcinoma	242		
Carcinoma basocellulare nodulocystica	242		
Carcinoma basocellulare micronodularis	243		
POGLAVLJE 35			
RIJETKI KARCINOMI KOŽE			
Maligni tumorji kožnih adneksa	259		
Porocarcinoma eccrium.....	259		
Mikrocistični adneksalni karcinom	259		
Agresivni digitalni papilarni adenokarcinom	259		
Carcinoma sebacealis	259		
Karcinom Merkelovih ćelija.....	259		
Mezenhimalni maligni tumorji kože	259		
Fibrosarcoma	259		
Dermatofibrosarcoma protuberans.....	260		
Angiosarcoma	260		
Sarcoma Kaposi	260		
Metastatski karcinomi	261		
Metastatski karcinom dojke	261		
POGLAVLJE 36			
LIMFOMI I PSEUDOLIMFOMI KOŽE			
T-ćelijski limfomi	262		
Indolentni T-ćelijski limfomi	262		

Mycosis fungoides	262
Klinički suptipovi i varijante Mycosis fungoides.....	264
Folikulotropni mycosis fungoides.....	264
Reticulosis pagetoides	264
Granulomatozna mlohava koža	264
Hipopigmentovani mycosis fungoides.....	264
Eritrodermijski oblik mycosis fungoides	264
Primarne kutane CD30 ⁺ limfoproliferativne bolesti	265
Primarni kutani anaplastični velikoćelijski limfom	265
Limfomatoidna papuloza	265
Supkutani panikulitusu sličan T-ćelijski limfom	265
Primarni kutani CD4 ⁺ limfom malih do srednjih pleomorfnih T-ćelija	265
Agresivni T-ćelijski limfomi	266
Syndroma Sézary	266
Adultna T-ćelijska leukemija / limfom	266
Kožne promjene kod ostalih agresivnih T-ćelijskih limfoma	266
B-ćelijski limfomi	267
Primarni B-ćelijski limfomi	267
Primarni kutani limfom folikularnog centra	267
Primarni kutani limfom rubne marginalne zone	267
Primarni difuzni limfom velikih B-ćelija, nožni tip.....	267
Sekundarni B-ćelijski limfomi	267
Kožne promjene kod Hodgkinovog limfoma	267
Kožne promjene kod leukemija.....	267
Pseudolimfomi kože.....	268
Reticuloid actinica.....	268
Limfomatoidni kontaktni dermatitis	268
Reactio limfomatoides medicamenthosa....	269
Reactio nodularis perstans	269
Lymphocitoma cutis.....	269
Infiltratio limfocitaria cutis / Jessner	269
POGLAVLJE 37	
POLNO PRENOSIVE BOLESTI	
Sifilis	270
Primarni stadijum sifilisa	270
Sekundarni stadijum sifilisa	271
Latentni stadijum sifilisa	272
Tercijarni stadijum sifilisa	272
Stečeni nevenerični / endemske sifilis	273
Kongenitalni sifilis	273
Rani kongenitalni sifilis	273
Kasni kongenitalni sifilis	273
Jarisch-Herxheimerova reakcija	275
Gonoreja / Urethritis gonorrhoeica	275
Gonoreja kod muškaraca	275
Gonoreja kod žena	275
Gonoreja kod djece.....	276
Ekstragenitalne lokalizacije gonoreje	276
Gonorrhoea pharyngealis	276
Gonorrhoea anorectalis	276
Gonorrhoea ophtalmica	276
Gonorrhoea cutis primaria.....	276
Sepsis gonococcica.....	276
Urethritis non gonorrhoeica / non specifica	277
Bakterijski uretritis	277
Mikoplazmatski uretritis	277
Protozoalni uretritis	277
Virusni uretritis.....	277
Polna kandida infekcija.....	278
Traumatski uretritis.....	278
Alergijski uretritis	278
Tropske polno prenosive bolesti	278
Granuloma inguinale / venereum	278
Lymphogranuloma inguinale / venereum	279
Ulcus molle	279
LITERATURA	280
SKRAĆENICE	282